

איזהו נשך פרק המישי בבא מציעא

א [שבת סג: פ"ה כט:]
כמוזות נג: ב"ק פג,
ג מהר"מ, א [עין מוס'
ב"ב עמ. ד"ה אלג], ד [דף
עב:], ה [לקמן עב:].

גליון הש"ס
גב' ואי לאו מתנה
בעלמא. עיין ב"ב דף עח
ע"ל מוס' ד"ה אלג:

מוסף רש"י
שקילא
ושדייא אחיורי. נטולה
טובתך ומוטלת על הקוים
(שבת טז: ביצה כט: ב"ק גז).
על החמלים (כמוזות ג:).

וּפּוֹסְקִין על שער שבשוק אע"פ שאין לו. פ"ה וא"ת ממני
היא יאל השער פוסקין איכא למ"ד אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקי לה לממני באלכזאי וארבי ולא היה לו לפרש
כן דאפילו לר' יוחנן דאמר לקמן אין פוסקין על שער שבשוק
מורה ללא בעינן תרעא דמשך כולי
האי כמו אלכזאי וארבי ולא בעי
אלא כדורמוס ולא אמר ר' יוחנן
דאין פוסקין אללא בשוק של עיירות
וא"ת והיכי שמעינן מר' ינאי דפוסק
על שוק של עיירות ולא בעינן דורמוס
וי"ל דהכי דייק מדאמר רבי ינאי מה
לי הן מה לי דמיהן ויכול לפרוע לו
דמים כמו שיכול לפרוע לו חטין
משום דמן החטין יכול למזוא דמים
ה"נ פוסקין אפילו על שוק של
עיירות דיותר יודמן לבעל המעות
לקנות חטין אפי' בשוק של עיירות
ממה שידמן לבעל חטין למכור אפילו
בשוק של אלכזאי וארבי:

ואמר ליה יהיבנא דך חמשה בוזא. פי' לזמן פלוני

איתנהו שרי ליתנהו אסור אלל ד'
זוחא שרי לפסוק כיון שכן השער
דפוסקין על שער שבשוק וא"ת אמאי
אסור לפסוק חמשה זוחא מאי שנא
מטרשא דרב נחמן גופיה אמר לקמן
(דף סה.) טרשא שרי למכור סחורה
בהמתנה ביותר מדמיה ובלבד שלא
יפרש ג' אס מעכשיו בפחות וי"ל
כיון דאולי הכא ד' זוחא הוא כאליו
פירוש אס מעכשיו בפחות ואס לזמן
פלוני ביותר ולפי ז' לא שרי ר"נ
לקמן טרשא אללא בדבר שאין שומתו
ידועה כגון פרה או טלית אלל פירות
אס יאל השער אסור לעשות מהן
טרשא: **במהן דתיבא בעד שיבא**
בני דמי קב"ט. וא"ת והא רב נחמן
פסק לקמן בשילהי פירקין (דף עה.)
כהלל דאסר עד שיבא בני וי"ל
דודאי דרך הלוואה אסור אפילו סאה
בסאה אלל דרך מקח וממכר כי
הכא שרי אפי' ה' בארבע דאי לאו
הכי תקשה דאפילו רבנן לקמן לא
שרו אללא סאה בסאה אלל סאה
בסאמים לא אללא כדפרישית דדרך
מקח וממכר שרי טפי חמש בארבע
מדריך הלוואה אפילו סאה בסאה דהכי
שרי לכ"ע וא"ת דטפי ה"ל לאתויי
הכא דפוסק על הגדיש דדמיא טפי
דהוי מקח וממכר וי"ל דפוסק עמו
על הגדיש לא שרינן אללא לפסוק עמו
בשער לקויות אלל לפסוק שוי שיתא
בחמשאל לא כיון דאכתי לית ליה
שעדיין כריך תיקון ואי מוזיל גביה

מה לי דמיהן מה לי הן נמי אמרינן נמי
משילא השער פוסק עמו ואע"פ שאין פירות צידו ובלבד שיתן
לו זה מעות דכי היכי דאס היו דמי המעות הללו צידו והיינו
הפירות היו מותר הכי נמי כי הוו המעות צידו מותר שהמעות
ודמיהן שוין דמה לי טוב אס היו
החטין שהם דמים למעות הללו צידו
מעכשיו שהם עלמן צידו אף הוא
יכול ליקח בהן פירות ומן הטעם הזה
פוסקין על סמך שער שבשוק והוא
שער היואל על ידי חמרי המציאין
תבואה לשוק בכרכים ואע"פ שאין
פירות לזה. וא"ת משנתנו היא זו
(לקמן דף עב:) יאל השער פוסקין
איכא למ"ד לקמן ד' אין פוסקין על
שער שבשוק ומוקי למתניתין באלכזאי
וארבי דמתניתין לאו שער שבשוק
מן אללא יאל השער סתמא. הא
דמפיך לישנא ונקט למימר מה לי
דמיהן מה לי הן משום דבשעת פרעון
הוו המעות שמשלס לו דמי הפירות
ושייך למימר מה טוב הן מדמיהן
כי היכי דהן שרו דמיהן נמי שרו
ובשעת הפיסוק נותן לו זה מעות
לקבל חטין דדמי המעות ומיקרו
הפירות דמיהן של מעות ושייך למימר
מה טוב דמיהן של מעות מהן כי
היכי דדמיהן שרו אס היו הפירות
צידו הן נמי כי הוו הן צידו שרי.
קצרו של דבר לשון הפסקה נמשך
אלל לוקח לשון הפרעון נמשך אחר
המוכר גבי תנאי ראשון פוסק ונתן
לו דמים לקבל כנגד חטין הלכך
החטין קרוין דמים אלל לוקח דמי
מעמיו וגבי פרעון המעות שזה
פורע הוו דמי החטין שזה חייב לו:
אין לו אסור. זהא דרבי אשעיל:
היני ושילי. מקומות הן שהיו סמוכין
לפומצדיתא שהיו רבה ורב יוסף
יושבין זה. כלומר בכל מקום הוא
מואל סביבותיו דמים הללו: חתי
דקדמי באלכזאי. בתמיה. וכי אס
הנחמי חטין שלי בארבי כלום היו
גשמים יורדין עליהן שיהו לזמחות
בהן נמחין להתקלקל. לישנא אחרינא
דקדמי לשון חמימות כמו (ישעיה סד)
קקדא אש: והא **צעי למיבז** זווי
לפפסירא. היכי אמרינן מאי אהני
לפסוק על שער שבשוק והא אהני
דצעי למיבז זווי לפפסירא סרסור
שמבקש למוכרי חטין נמאל משתכר
זווי בהקדמת המעות: ומשני דיהיב
כריך הלווקח ליתן למוכר דמי הסרסור:
רב אשי אמר. לא כריך זווי דליניש
עבדי ליה ספסירות החמרין הולכין

מה לי הן ומה לי דמיהן אמרינן מה לי דמיהן
ומה לי הן נמי אמרינן ופוסקין על שער
שבשוק ואע"פ שאין לו איתביה רב פפא
ורב הונא בריה דרב יהושע לרבא כולם אם
יש לו מותר אם אין לו אסור אמר להו בהתם
הלואה הכא זביני רבה ורב יוסף דאמרי
תרוייהו מאי טעמא אמרו רבנן פוסקין על
שער שבשוק ואע"פ שאין לו דאמר ליה
שקילא מיבותך ושדייא אחיורי מאי אהני
לי אי הוו לי זווי בידי הוה מזבנינא בהיני
ובשילי בזולא אמר ליה אביי לרב יוסף אללא
מענתה מותר ללות סאה בסאה משום דמצי
א"ל שקילא מיבותך ושדייא אחיורי דאמר
ליה חמי דקדחי באכלבאי א"ל התם הלואה
הכא זביני אמר ליה אדא בר אבא לרבא
והא בעי למיתב זווי לספסירא א"ל ידקא
יהיב ליה נמי רב אשי אמר זווי דאיניש אינהו
עבדי ליה ספסירותיה: רבה ורב יוסף דאמרי
תרוייהו יהאי מאן דיהיב זווי אתרעא חריפא
צריך לאתחזויי לבי דרי למאי אי למקנא הא
לא קני אי לקבולי עליה מי שפרע כי לא
מיתחזי נמי מקבל עליה מי שפרע הלעולם
לקבולי עליה מי שפרע ומאן דיהיב זווי
אתרעא א[חריפא] לבי תרי תלתא יהיב אי
מיתחזי ליה סמכא דעתיה ואי לא אמר ליה
אמינא דאשכחת פירי דשפירי מודי ושקלת
אמר רב אשי השתא דאמרת משום מסמך
דעתא ואפילו אשכחיה בשוקא וא"ל סמכא
דעתיה: אמר רב נחמן יכללא דרבייתא כל
אגר נטר ליה אסור ואמר רב נחמן יהאי
מאן דיהיב זווי לקיראה וקא אזלי ד' ד'
וא"ל יהיבנא לך ה' ה' איתנהו גביה שרי
ליתנהו גביה אסור פשיטא לא צריכא דאית
ליה אשראי במתא מהו דתיבא כיון דאית
ליה אשראי במתא כעד שיבא בני או עד
שאמצא מפתח דמי קמ"ל כיון דמחסרי
גובינא כמאן דליתנהו דמי: ואמר רב
נחמן יהאי מאן דאזויף פשיטי מחבריה
ואשכח ביה מופיינא אי בכדי שהדעת טועה
מיחייב לאהדוריה ליה. ואי לאו מתנה
בעלמא הוא דיהיב ליה היכי דמי בכדי
שהדעת טועה אמר רב אחא בריה דרב יוסף
בעישורייתא

אלל בעל המעות להוליך לו תבואה: **האי מאן דיהיב זווי אתרעא**
חריפא. הפוסק על הפירות עד שלא יאל השער הצרור אללא שער
הצביר שהוא סמוך לקציר שהלקויות מוכרין בזולא זה סאה וזה
סאמים ותנן ממני' (לקמן דף עב:) דאס יש לו מותר לפסוק ואע"פ שלא

אלא השער דקתני' היה הוא תחילה לקוצרים פוסק עמו על הגדיש: **כריך הלווקח לאיתחזויי אבי דרי**. של מוכר כשהוא דש חזורה תבואתו
בגורן. ולהכי נקיט תרעא חריפא שאין פוסקין עליו אללא למי שיש לו גורן דאילו שער הצרור פוסקים אף למי שאין לו: **למאי**. מיבעי
האי דמתחוי: אי למיקני. ממש שלא יוכל המוכר לחזור: הא לא קני. זהכי אללא א"כ משך: אי לקבולי מוכר עליה מי
שפרע. אס יחזור: **סמכא דעתא**. דכל חד וחד יודע דעליה קא סמין האי לוקח וסחורה מקויימת היא ואין דעתו לחזור הלכך אס
חזר בו מוכר איכא למילטתיה בני שפרע: **השאה דאמרת**. דאי מיתחזי מיסמך דעתא הוא: אפילו. לא מיתחזי אבי דרי נמי אללא אשכחיה
בשוקא לאחר זמן ואמר ליה חזי דעלך סמיכנא איכא מי שפרע: אגר נטר ליה. שכן המתנה אי מוזיל גביה משום המתנה שמקדים לו
המעות והמקח אין לו למוכר עכשיו: **לקיראה**. מוכר שעה: ד' ד'. חלות שעה זוחא: **יהיבנא לך ה' ה'**. לזמן פלוני והקדים לו המעות
עכשיו: **איסנהו**. אס צידו אלל אינס צביר או אבד המפתח והוא דחוק למעות שרי דהוי ליה הלוני עד שיבא בני דתנן בתמניתין (לקמן דף עה.)
דמותר: **דאום ליה אשראי בתמא**. המוכר הזה אף הוא נתן מעות ופסק עם אחרים על שעה: **ואשכח טופיינא**. זה שקיבל המעות מאל
בהן יותר ממה שאמר לו הצירו: אי כדדי **שהדעם טועה**. דאיכא למימר טעה המלוה בחשבון ולא ידע בהן חייב זה להחזירו לו:
בעישורייתא

בג א מיי פ"ט מהל'
מלוה הל' א
ופ"י הל' א סמג לאוין קלו
טוש"ע י"ד ס' קעה ספ"י
א:
בד ב מיי פ"י מהל'
מלוה הל' א:
בג ג (מיי) שס פ"ט הל'
א) סמג שס טוש"ע
י"ד שס ספ"י ה':
בד ד ה ו מיי פ"ב
מהל' מפרה הל' ד
סמג עשין כב טו"מ ס'י
רע:
בז ז מיי פ"ח מהל' מלוה
ולוה הל' א סמג לאוין
קלו טוש"ע י"ד ס' קעג
ספ"י א:
בח ח ט מיי שס פ"ט
הל' ו סמג שס
טוש"ע י"ד ס' קעג ספ"י
ז וס' קסא ספ"י א
בהג"ה:
כפי י מיי שס פ"ד הל'
י"ד סמג שס טוש"ע
ח"מ ס' לטב פ"ב: